[1]भ्रमः-भ्रमः, युचि-[2]भ्रमणः, क्विपि-[3]अग्रेभ्रूः-सुभ्रूः-सुभ्रुवौ-सुभ्रुवः, [4]भ्रमिः, [5]उरभ्रः, [6]भृमिः, [7]भ्रमरः, इत्यादीनि रूपाण्यस्य विशेषेण भवन्तीति विशेषः।

(1185) "भ्रमु अनवस्थाने"

(IV-दिवादिः-1205. अक. सेट्. पर.) शमादिः।

अनवस्थानम्=देशान्तरगमनम्।

'चलने भ्रमति भ्रम्येत्, शमादेर्भ्राम्यति भ्रमेत्॥' (श्लो. 147) इति देवः। भ्रमकः-मिका, भ्रमकः-मिका, बिभ्रमिषकः-षिका, बम्भ्रमकः-बंभ्रमकः-मिका; इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि दैवादिकक्लाम्यतिवत् (283) ज्ञेयानि। [8]भ्रमी[A],

---

1. 'ज्वलितिकसन्तेभ्यो णः' (3-1-140) इति कर्तरि वा णप्रत्ययः। पक्षेऽच्प्रत्ययश्च। णप्रत्ययपक्षेऽपि, 'नोदात्तोपदेश–'(7-3-34) इति वृद्धिनिषेधः। क्षीरस्वामी तु "णे भ्रामः। भ्रमः इति दुर्गः।" इति रूपे प्रदर्शितवान्। 'निषेधाश्च बलीयांसः' (परिभाषा 122) इति न्यायेन वृद्धिनिषेध एवात्र णप्रत्ययपक्षेऽपि न्याय्य इति प्रतिभाति।
2. 'चलनशब्दार्थाद्—' (3-2-148) इति तच्छीलादिषु कर्तृषु युच्। णत्वम्।
3. क्विपि, 'ऊङ् च गमादीनामिति वक्तव्यम्' (वा. 6-4-40) इति वचनेन अनुनासिकलोपे, धात्वकारस्य ऊकारादेशे च रूपमेवम्। काशिकादिषु अग्रेभ्रूः इत्युदाहृतम्। भाष्ये तु प्रकृतसूत्रे (6-4-40) भ्रूः इत्येवोदाहृतम्।
4. 'इक् कृष्यादिभ्यः' (वा. 3-3-108) इति भावे स्त्रियामिक्प्रत्ययः।
5. उरसा भ्रमतीति उरभ्रः=मेषः। 'अन्येष्वपि दृश्यते' (3-2-101) इति डप्रत्यये, पृषोदरादित्वात् (6-3-109) उरश्शब्दसकारस्य लोपे च रूपमेवम्। केचित्तु उरु भ्रमतीति व्युत्पत्तिं कृत्वा, पृषोदरादित्वादेव उरुशब्दस्थरेफोत्तरोकारस्याकारे च रूपं साधयन्ति।
6. 'भ्रमेः सम्प्रसारणं च' (द. उ. 1-49) इतीन्प्रत्यये, प्रत्ययस्य कित्त्वेन सम्प्रसारणे च रूपमेवम्। भृमिः=वायुः।
7. 'अर्त्तिकमिभ्रमि—' (द. उ. 8-62) इत्यरन्प्रत्यये रूपमेवम्। भ्रमरः=अलिः।
8. तच्छीलादिषु, कर्तृषु, 'शमित्यष्टाभ्यो घिनुण्' (3-2-141) इति घिनुण्प्रत्ययः। "अत्र आत्रेयः—' 'अभिधानवशात् अकर्मकादेव अयमिष्यते। तेन, 'भ्रमिता वनम्' इत्यत्र 'तृन्' (3-2-135) इति सूत्रेण तृन्नेव।' इति। एवञ्च अयं सकर्मकोऽकर्मकश्चेत्यनेनासूचि॥" इति मा. धा. वृत्तावुक्तमिहानुसन्धेयम्।

A. 'भ्रमी कदम्बसंभिन्नः पवनः शमिनामपि।' भ. का. 7.5.